

Mezinárodní přeprava zboží

Přednáška pro kurs
Právo mezinárodního obchodu

Účel přednášky

- Výklad materie důležitý pro zvládnutí problému je obsažen v učebnici Rozehnalová, N.: Právo mezinárodního obchodu.
- Přednáška slouží pro doplnění tam uvedených informací, případně pro upozornění na některé detaily.

Doporučené internetové zdroje

- www.unece.org
- www.prodopravce.cz
- www.cechofracht.cz
- www.fiata.com
- www.cspl.cz
- www.sslczech.cz (včetně dalších odkazů)

Okolnosti ovlivňující výběr přepravy

- Dodací parita
- Vlastní zkušenosti
- Destinace zboží
- Přepravní možnosti (infrastruktura, spolehlivost, pravidelnost aj.)
- Cena přepravovaného zboží
- Vlastnosti zboží
- Objem přepravy (zboží)
- Požadavky zákazníka (na konci přepravního řetězce)

Způsoby zajištění přepravy

1. Ryze vlastními prostředky
2. Smlouva o nájmu doprav. prostředku
3. Smlouva o provozu doprav. prostředku
4. Uzavřením přepravní smlouvy
5. Prostřednictvím zasilatele

Charter

- Charter je způsob, kdy se provozovatel zaváže „zajišťovat“ přepravu;
 - a) vymezením prostoru v dopr. prostředku, který se pohybuje na určitých „linkách“ – **cestovní charter**
 - b) poskytnutím dopravního prostředku na určitou dobu (bez/s servisem) – **časový charter**
- Prostředkem realizace charterů v podmínkách českého práva jsou smlouvy sub 2. a 3.

Přeprava prostřednictvím zasilatele

- Pozor na právní pověry – zasilatel nezajišťuje přepravu – jde o zvláštní druh komisionářské smlouvy ...
- Cílem zasilatelské smlouvy je uzavření vhodného způsobu přepravy a formalit s tím souvisejících
- Některé podrobnosti viz ve všeobecných zasilatelských podmínkách (viz [www](#) ↑)

Uzavření přepravní smlouvy

- Smlouva mezi dopravcem a přepravcem (tj. účastníkem právního vztahu, jehož předmětem je předání zboží).
- Typy: silniční, železniční, letecká, námořní (lodní).
- Specifika spočívají v tom, že existuje unifikovaná úprava, případně formalizované nestátní prostředky regulace

Zvláštnosti přímých úprav

- Zvláštní definice mezinárodního prvku (je v různých smlouvách různý)
- Specifické podmínky uzavření smlouvy (viz další slide)
- Úprava odpovědnosti (zpravidla objektivní odpovědnost dopravce se stanovenými výlukami)

Doklady

- **Nákladní list** (v lodní přepravě náložný list) je dokladem (1) o uzavření přepravní smlouvy a (2) o převzetí zboží (prvním) dopravcem – není cenným papírem
 - **Konosament** (bill of lading) – cenný papír, má stejný účel jako n. l., ale je s ním spojena dispozice vlastnickým právem ke zboží
- Druhy – nečistý/**čistý**, palubní/**přejímací**

Praktické poznámky

- Při železniční přepravě zboží přes Společenství nezávislých států se přerušuje režim CIM a je nahrazen režimem SMGS
- SMGS – Soglašenje o medžunarodnom gruzovom soobščeenii
- Předchůdce COTIF unifikované úpravy mezi socialistickými zeměmi
- Na hranici se státem SNS je nákladní list CIM nahrazen automaticky nákladním listem SMGS

Praktické poznámky

- K CMR existuje Dodatek, který modifikuje limitaci odpovědnost dopravce za škodu ve srovnání s textem vlastní CMR.
- Česká republika není smluvním státem, nicméně zahájila ratifikační proces
- Osud protokolu můžete sledovat na www.psp.cz, sněmovní tisk č. 1123

Pojištění přepravy

- Doporučuje se vždy ...; nezaměňovat s pojištěním obchodních rizik (viz např. EGAP)
- Výluky z pojištění:
 - a) absolutní – příčiny na straně přepravce či přirozené povahy zboží
 - b) relativní – zejm. válečná a politická rizika
- Anglický systém pojištění ...